

Prv ý s o u d rozdělil k návrhu jednoho z věřitelů požární náhradu, již k němu složila pojišťovna podle § 1425 o. z. v řízení nesporném, ač náhrada ta byla exekučně zabavena. R e k u r s n í s o u d návrh na rozdělení požární náhrady zamítl.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou soudů pro zmatečnost a uložil prvému soudu, by o návrhu znovu jednal a rozhodl.

### D ů v o d y:

Pojišťovna sice složila požární náhradu s výslovným poukazem na § 1425 obč. zák., avšak z obsahu podání a spisu je patrné nejen, že si na ni činí nárok i jiné osoby, nýbrž že je také požární náhrada exekučně zabavena. Složenou náhradu bylo proto rozvrhnouti podle zásad §§ 283 až 287 ex. ř. (viz rozh. čís. 5042, 5051, 5091, 13219 Sb. n. s.). To se však v projednávaném případě nestalo, neboť prvý soud prováděl rozdělení v řízení nesporném, a tím překročil meze své působnosti jako nesporný soudce. Řízení to jest zmatečné (§ 41, odst. 2 d) zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 Sb. z. a n.) a bylo je proto zrušiti (§ 43, odst. 2). Rekursní soud vycházel sice správně z názoru, že se rozdělení v projednávaném případě nemělo státi v řízení nesporném, avšak vyvodil z toho mylný závěr, zamítnuv návrh na rozdělení. Na místě bylo učiniti opatření, aby příslušný soud exekuční provedl rozvrh podle pravidel shora naznačených. Poněvadž pak jde o týž soud, neboť příslušnost okresního soudu ve Z. jako exekučního soudu tkví v § 18 čís. 3 ex. ř., bude na tomto soudě jako exekučním, aby rozvrhové řízení znova provedl se všemi účastníky podle zásad shora naznačených, a přihlížeje ovšem k obsahu pojišťovacích podmínek, zejména pokud se týče otázky, zda některá částka ze složené požární náhrady připadá na nemovitosti, k jichž znovuzřízení nedošlo.

### Čís. 15334.

V ý z n a m t. z v. prozatímního pojišťovacího záznamu.

Nedošlo-li mezi pojistitelem a pojistníkem k dohodě o výši pojistného, nedošlo k sjednání pojistné smlouvy, a pojistník není povinen, nebylo-li nic jiného ujednáno, platiti pojistnou prémii za dobu, po kterou měl nésti pojistitel risiko podle t. zv. prozatímního pojišťovacího záznamu sloužícího k ochraně pojistníkově, než vejde v účinnost definitivní pojistná smlouva.

(Rozh. ze dne 26. června 1936, Rv I 1536/34.)

Žalující pojišťovna přednesla, že se žalovaná firma ucházela r. 1929 o nové pojištění průmyslových budov proti požáru u žalobkyně a jednala proto se zástupcem jejím inž. N-ým o podmínkách pojišťovacích. Inž. N. navštívil dne 23. září 1929 majitele firmy inž. K-e, provedl předběžný odhad budov, strojů a zásob a vypracoval na podkladě toho pojišťo-

vací návrh. Hned tehdy žádal inž. K., aby bylo podkladem pro pojištění i kontokorentní spojení, to znamená, že na straně debetní inž. K-ovi budou k tíži připisovány prémie a na straně kreditní eventuální náhrada škody, s čímž inž. K. souhlasil. K žádosti inž. K-e poskytl mu inž. N. 10% slevu z prémie, s další žádostí za slevu 20% odkázal ho inž. N. na ředitelství ústavu. S vědomím inž. K-e vzal pak inž. N. tovární objekty v prozatímní pojišťovací záznam ode dne 30. září 1929 vzhledem k tomu, že dřívější pojištění žalované u M. se tou dobou skončila. Žalobkyně oznámila v důsledku toho žalované doporučeným dopisem z 1. října 1929, že bere budovy, stroje, zařízení a závody dnem 30. září 1929 v prozatímní pojišťovací záznam sumou 2,000.000 Kč, proti čemuž žalovaná neměla námitek. Definitivní návrh pojišťovací byl podepsán žalovanou 5. července 1930 a žalobkyni doručen. Po vyrozumění ústavem žalobkyně z 8. července 1930, že návrh potřebuje doplnění a že prozatímní záznam pojišťovací zůstává v platnosti, bylo doplnění provedeno, při čemž inž. K. znovu uplatňoval 20% slevu z prémie místo 10%, což zástupce žalobkyně inž. N. odmítl. Správní rada J. se nabídl, že se pokusí u generálního ředitelství intervenovati za dosažení alespoň 15% slevy z prémie pojišťovacích, s čímž inž. K. souhlasil a správního radu J-a k tomu zmocnil. Pojistka byla vyhotovena a doručena až dne 11. září 1930, poněvadž ředitelství čekalo, až bude správní rada J. jednati o slevě s generálním ředitelem Dr. Č-em, který byl jedině oprávněn tuto mimořádnou slevu povolit. Po podepsání a doplnění přihlášky se jednalo o povolení 15% slevy, jež však nebyla povolena. Poté žalobkyně se souhlasem žalované s pojišťovnou M. pojišťovací risiko společně převzala s tím, že smlouva pojišťovací bude zníti na žalobkyni. Dne 11. září 1930 byla vyhotovena kolektivní pojistka, kterou inž. K. dopisem z 22. září 1930 přijal, ale odmítl platiti za prozatímní pojišťovací záznam. Když žalovaná pojistku dne 13. října 1930 vrátila a oznámila, že se pojistí u ústavu jiného, byla tato dopisem ze dne 30. září 1930 propuštěna z pojištění žalobkyně, jež si však vyhradila vymáhati prémie za prozatímní pojišťovací záznam od 30. září 1929 do 30. září 1930 per 5.837 Kč při 10% slevě včetně, poněvadž po tuto dobu sama nesla risiko, jak touto žalobou učinila. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Prvý soud shledal žalobní nárok neodůvodněným proto, že k uzavření takového záznamu mezi stranami ani nedošlo, když se strany nedohodly o podstatných částech pojišťovací smlouvy, t. j. o výši náhrady a výši prémie. Správně uvádí první soud, že pojišťovací smlouva jest smlouvou úplatnou, která k tomu, aby zavazovala, předpokládá, aby stranami byla pevně smluvena výše úplaty za pojištění a výše náhrady (§ 1288 obč. zák.). Pokud se týče výše náhrady, nelze souhlasiti s napadeným rozsudkem. Z dopisu žalobkyně z 1. října 1929 jest nepochybné, že žalobkyně vzala budovy, stroje, zařízení a zásoby žalované v prozatímní pojišťovací záznam částkou 2,000.000 Kč. Jelikož žalovaná proti tomu námitek neměla, byla tím pevně smluvna výše náhrady v případě požáru, do které žalobkyně zaplatí náhradu. Naproti tomu nelze tak tvrditi o výši prémie.

Žalovaná žádala snížení obvyklé prémie o 20% a žalobkyně k této slevě nepřivolila. Nebyla proto mezi stranami výše prémie vůbec dohodnuta a pro tento nedostatek podstatné části pojišťovací smlouvy mezi stranami nedošlo ani k uzavření prozatímního pojišťovacího záznamu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

#### Důvody:

Odvolací soud dospěl k názoru, že nedošlo mezi stranami k ujednání prozatímního pojišťovacího záznamu, ježto nebyla mezi stranami dohodnuta výše pojistného, neboť žalovaný žádal snížení obvyklé prémie o 20%, ke kteréžto slevě pojišťovna nepřivolila. Ze samého tvrzení žalobkyně je zřejmé, že od počátku jednání o pojištění byla tato shoda mezi stranami, že žalobce hned při ujednání podmínek (23. září 1929) nespokojuje se s nabízenou slevou ve výši 10%, žádal slevu 20%, že tuto slevu uplatňoval zase, když se jednalo v roce 1930 o konečném jeho návrhu pojišťovacím, že však žalující ústav slevu 20% nepovolil. Mylný jest tudíž závěr, který dovolatelka činí z tohoto nepovolení 20% slevy, jakoby tím zůstala ujednanou premií obvyklá sazba s 10% slevou, neboť závěr ten nemá náležitého předpokladu ani v dovolacích vývodech, jež mu předcházejí; dovolatelka tam marně opakuje z odvolacího spisu, že platily normální sazby i pro pojišťovací záznam, neboť tím ještě nebyla určena výše pojistného v daném případě. Vždyť i podle dovolatelky zůstalo rozpětí mezi možnou nejnižší a nejvyšší premií, což se řídilo podle výše slevy. Že by byl žalovaný souhlasil se slevou 10%, když by nebyla povolena žádaná 20% sleva, dovolatelka netvrdí. Nejde o to, zda byl dán při jednání žalovaného se zástupcem žalobkyně podklad, ze kterého se dalo pojistné bezpečně zjistiti a vypočítati s hlediska pojišťovací techniky, nýbrž rozhodnou jest otázka, zda bylo pojistné právě pro tento případ pojištění shodnou vůlí stran (§ 869 obč. zák.) určeno. Z předchozích vývodů se podává, že tomu tak nebylo a nelze souditi jinak, když pojišťovna, ač zásadně přijala konečný návrh žalovaného, 20% slevu nepovolila, a když návrh ten byl výsledkem jednání, v kterém žalovaný znovu uplatňoval 20% slevu. Lze-li mluvit o přijetí návrhu, stalo se to tudíž se strany pojišťovny za odchýlných podmínek, což jest považovati ve skutečnosti za jeho zamítnutí (srov. čís. 14351 Sb. n. s.). Následkem toho nenasvědčuje ujednání pojišťovací smlouvy ani vyhotovení a doručení pojistky ze dne 11. září 1930 žalovanému, tím méně, že se přijetí pojistky nestalo bez odporu, který nebyl dodatečným jednáním odstraněn. Nazývá-li to dovolatelka »stornováním pro pozdější roztržku«, je to za tohoto stavu bezvýznamné. To vše vede k závěru, že nedošlo k ujednání pojistné smlouvy, čili — jak dovolatelka tuto smlouvu nazývá, k pravidelné pojišťovací smlouvě. Okolnost tuto nepokládá dovolatelka za podstatnou pro posouzení celé věci, avšak s tímto jejím stanoviskem nelze souhlasiti. Z vlastního přednesu žalobkyně se totiž podává, že t. zv. prozatímní pojišťovací záznam slouží k ochraně, než vejde v účinnost konečná (definitivní) smlouva, a tento

vztah prozatímní ochrany ke konečnému pojištění dostal zřejmé vyjádření v obsahu pojistky ze dne 11. září 1930, v níž byla zahrnuta doba pojištění od 30. září 1929, tedy i ta, jež spadala v prozatímní ochranu. Není tedy důvodu, aby se v souzeném případě posuzoval jako zvláštní ujednání prozatímní pojistné smlouvy onen prozatímní pojišťovací záznam, o němž nemluví ani zákon o pojišťovací smlouvě, ani pojišťovací podmínky a který podle toho, co právě uvedeno, splývá v jednotný pojistný poměr po ujednání konečného pojištění. Nedošlo-li k ujednání pojistné smlouvy, nemůže tedy býti řeči o uzavření prozatímního pojišťovacího záznamu. Nerozhodno proto, zda nesla pojišťovna nebezpečí, neboť nejde o ustoupení od pojistné smlouvy, takže nepřichází v úvahu ustanovení § 8 všeob. poj. podmínek a rovněž ne § 63 zákona o smlouvě pojišťovací ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. z. Dospěl-li odvolací soud, třebaže z jiných důvodů, k závěru, že mezi stranami nedošlo ani k uzavření pojišťovacího prozatímního záznamu, posoudil věc správně po právní stránce.

### Čís. 15335.

K § 1315 obč. zák.

Úsudek na nezdatnost dovozený z jediného případu.

K § 1327 obč. zák.

Žalovaný nemůže se zprostiti povinnosti k náhradě škody poukazem na to, čeho se žalobci dostalo od jiných osob, které za škodu onu neručí, nýbrž které plnily jenom to, co podle smlouvy uzavřené nikoliv se žalovanými, nebo v jejich prospěch, měly plniti.

K účinnosti prohlášení právního zástupce nesvéprávné osoby, že svoluje k započtení vyplaceného pojistného na zažalovanou náhradu škody, je třeba svolení chráněneckého soudu.

(Rozh. ze dne 26. června 1936, Rv II 241/36.)

Nezl. žalobce tvrdě, že jeho otec byl vojenským povozem usmrcen, domáhá se na žalovaném československém státu a kočím Rudolfu K., jenž povoz tehdy řídil, podle § 1327 obč. zák. náhrady škody, a to placení renty 200 Kč měsíčně. P r v ý s o u d žalobu zamítl proti československému státu vůbec, proti Rudolfu K. pro tentokráte. D ů v o d y: Důvod ručení žalovaného státu opírá žaloba především o neopatrné jednání žalovaného Rudolfa K., jenž byl odsouzen pravoplatným rozsudkem divisiho soudu pro přečin proti bezpečnosti života podle § 599 voj. tr. zák. Podle § 268 c. ř. s. jest soud vázán obsahem tohoto pravoplatného rozsudku, podle něhož žalovaný Rudolf K. kritického dne, jedal s dvojspřezným vojenským povozem, počínal si tak neopatrně, že jeho splašené koně zachytili otce žalobcova, který utrpěl těžká zranění a na ně zemřel. Neopatrnost žalovaného vidí soud ve shodě s rozsudkem divisiho soudu v tom, že po prvé nehodě splašenými koňmi, t. j. po pádu sedlového koně, nezkrátil řetězů u oje, jak mu radily okolo stojící osoby